

Nazwa instytucji

Książnica Cieszyńska

Tytuł jednostki/Tytuł publikacji

Jsou polšští dělníci bratry separatistů

Liczba stron oryginału

2

Liczba plików skanów

3

Liczba plików publikacji

3

Sygnatura/numer zespołu

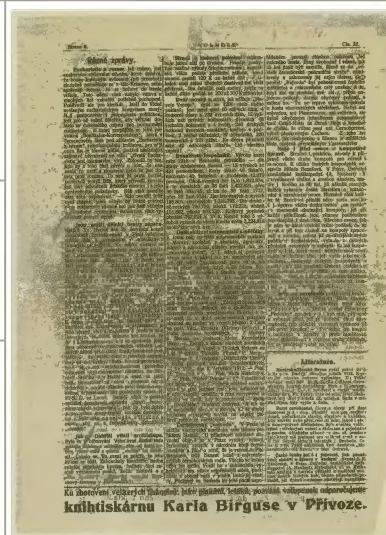
TR 024.026

Data wydania oryginału

1912

Projekt/Sponsor digitalizacji

Dofinansowano ze środków WPR Kultura+

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego.

NARODOWY
INSTYTUT
AUDIOWIZUALNY

KULTURA+

Digitalizacja

Různé zprávy.

Eucharistie a rozum. Jak známo, jest eucharistie církevním učením, které uznává, že hostie kněžským svěcením (při proměně) skutečně proměňuje se v tělo Kristovo, nebo správněji řečeno, že se božství do hostie vtěluje. Toto učení však nebylo vstavu u mnohých lidí vzbuditi potřebné pochopení. Poněvadž ale pro klerikál, kteří do Vídně svolaným eucharistickým kongresem zamýšlejí podporovati i propagandu politickou, jest pro ně velmi důležité, aby věřícím dostalo se dokonalého zájmu pro porozumění eucharistie. K tomu propůjčila se ještě povolání „Bonifazius-Korrespondenz“, která v červencovém čísle pod záhlavím „Eucharistie a rozum“ veledůstojnému kněžstvu, pro nějž onen list je hlavně určen, podává následující zajímavé utvrzování ve víře: „Svatá Eucharistie jest tajemstvím víry. Zbloudil by ten, kdo by z toho činil závěry o tom, že ona nemá co činiti s rozumem nebo že jest docela proti rozumu. To není již proto možné, poněvadž tentýž Bůh, který přivodil zjevení, jest také původcem lidského rozumu i s jeho oprávněnými požadavky. Bůh však nemůže sám sobě odporovati.“ — Kdo nechtěl ještě nyní chápati, tomu nebylo by žádné pomoci více, eucharistie zůstane mu pak jistě věčným a záhadným mysteriem, moudrému však vysvětlení postačí úplně.

Jsou polští dělníci bratry separatistů? Ve čtvrtek dne 25. července konali separatisté českoslovanští v Plzni veřejnou schůzi lidu s pojednáním o schválených branných předloách. Ke schůzi dostavil se také na pozvání separatistů poslanec soudr. dr. Liebermann z Krakova, který dle sdělení bratrského listu „Posel Lidu“ v úvodu své řeči prohlásil, že „přichází rád mezi vědomé české dělníky, kteří neprávem jsou nazýváni separatisty, zrádci socialismu a odštěpenci. Celý spor stávající nemá prý zásadního podkladu a jest sporem mezi Čechy a Němci o přirozená práva prvních, o něž je Němci chtěli připraviti. Polští dělníci považují české dělníky, tak zvané separatisty, za své bratry“. K tomu podotýkáme, že osobní názor a smýšlení dra. Liebermanna o separatismu je jeho vlastní věcí a majetkem a proto je nám lhostejným. Nicméně musíme konstatovat, že dr. Liebermann nebyl a není oprávněn jménem odborově organizovaných dělníků polských žádná prohlášení činiti, tím méně prohlášovat, že polští dělníci považují separatisty za své bratry. Toto tvrzení prozrazuje také naprostou neinformovanost polského odborově organizovaného dělnictva na Moravě, Slezsku i v Haliči a snad se ještě bude pamatovati na onen spontánní odpor polských soudruhů-dělníků proti československému separatismu na posledním sjezdu P. P. S. D. ve Lvově. Jsou-li však v polské sociální demokracii opravdu „bratři československých separatistů“, pak by bylo dobře a pro očistu mezinárodní sociální demokracie v Rakousku na nejvýše užitečné a nutno, aby se s čechoslovany definitivně „sbratřili“.

Jak Dobříši vítali arcibiskupa. Bylo to k bířmování. Vešlešavná školní rada nařídila zákum a učitelům, aby od šesté hodiny ránní stáli v plném „vichsu“ na náměstí. Čekalo se. Tu ozval se pokřik, že jeho Milost se blíží. Zabouchaly hmoždíře, hudba zahrála papežskou hymnu, ředitelé škol zaujali významnou posici, kočár zastavil a z něho vystoupil — židovský cestující Frantův továrny v Pardubicích!!

Strach o budoucí pokolení zachvácuje jeden stát po druhém. Francie poskytuje značné výhody četným rodinám; australská vláda podala předlohu zákona, která stanoví premii 120 K za každé dítě; v Uhrách mají státní úředníci dostávat tím větší přídavek, čím četnější mají rodiny, takže na každé dítě počítá se 200 až 300 K přídávku.

Dvůr carský sestává, jak sděluje „Novoje Vremja“, nyní ze 1200 osob obého pohlaví; jest mezi nimi 10 státních dam, 4 komorní dámy a 232 dvorních dam, 12 vyšších neb prvních hodnostářů dvorních (8 vrchních hofmistrů a 4 lovčů), 240 druhých hodností dvorních maršálků, lovčích a podkoní, 2 vrchní obřadníci, 37 obřadníků, 320 komorníků a 355 pážat. Ke dvoru přináleží také 42 odborných lékařů. Lid všechno zaplatí!

Dvaatřicet loupežníků. Výrobu karet roku 1911 v Rakousku provádělo — dle zpráv ministerstva financí — 13 výrobců se 421 pomocníkem. Karty tisklo 19 tiskařů, malovalo 40 koloristů a prodávalo 12.070 prodejen. Okolkovaných her bylo 1.812.874, a to domácích do 36 listů 1.422.821, přes 36 listů 380.745; cizích do 36 listů 1777, přes 36 listů 7531. Her lakovaných a mycích 185.805, obyčejných 1.238.793. Dle druhů: německých 780.759, taroků 170.228, whistů 151.802, piketů 503.230. Kolkový poplatek obnášel 762.224 K 70 h. Kromě toho 5 výrobců vyvezlo do všech končin světa 3.324.818 neokolkovaných her.

Další sblížení autonomistů s měšťáky. Je tomu rok, co říšští autonomističtí poslanci z Moravy společně s klerikály, agrárníky, lidovci a národními dělníky utvořili tak zv. „moravský sněm“, t. j. sdružení poslanců všech stran k hájení tak zv. společných zájmů. Již tehdy poukazovali jsme na to, jak se to pěkně vyjímá, když vedle pátera Stojana, dra. Stránského a Staňka sedí separatista Tusar nebo Vaněk. Jak se dočítáme v „Dělnických Listech“, vídeňském to orgánu separatistů, učiněn byl další krok separatisty k hanobení třídní ryzosti proletářské politiky. Provolání vlastnoručně posl. Tomáškem podepsané zní: „Zástupci opozičních stran českých dohodli se o společném zastupování potřeb menšinového školství a oznamují, že v době parlamentních prázdnin obracet se možno ve věcech těchto: Z Čech na posl. Václ. Prunara (Klatovy-Beňovy) z klubu poslanců neodvislých. — Z Moravy a Slezska na poslance Aloise Konečného (Brno — Tivoli) z klubu národně sociálních poslanců. — Z Vídně a Dolních Rakous na posl. Františka Tomáška (Vídeň, V. Margaretenplatz č. 7, redakce „Dělnických Listů“) z klubu poslanců sociálně demokratických. — Ve Vídni dne 8. července 1912. — Posl. Fr. Tomášek v. r. — Posl. Alois Konečný v. r. — Posl. Václav Prunar v. r.“ Tomáškově ani nenapadá, jak důstojné a zásadně socialistické to jeho jednání jest; jeho minulost se v něm vzepřítí nemůže, a ruka nevpověděla službu ve chvíli, kdy to podpisoval — spolu s „oposičními“ stranami českými. A tak se ze socialismu slevuje a slevuje, až se ubohý socialism separatisty scvrká na nějaký pašvil měšťácké opozičnosti.

Černohorský „vojvoda“. V Praze si utržila vlastenecká smetánka zase jednou pořádnou blamáž. U příležitosti sokolské slavnosti objevil se v Praze vysoký, krásný, černovlasý chlapík v národním kroji černohorském a říkal o sobě, že je vojvodou Plamenacem, tedy členem jedné z nejvznešenějších černohorských rodin. Všecko se kolem něho jen točilo. Vozili ho v automobilu, vyhrazovali mu všude nejpřednější místa, purkmistr a obecní rada v plném lesku jej vítali, dr. Podlipný na banketu ku jeho počtě uspo-

řádaném pronesl dlouhou oslavnou řeč vzácného hosta. Ženy svobodné i vdané, jak už ani jinak býti nemůže, šíleně se do „velitele černohorské pohraniční stráže“ zamilovaly a zahrnovaly jej nejen láskou, ale i penězi. „Vojvoda“ byl pohostinností českého měšťáctva a oslavováním celý unesen. A tu, když stal na povrchu své slávy, přijde na jedinou polici, docela obyčejný polici, a zatkne ho. Tu se teprve vyklobala pravda o hostu vlasteneckých střeštenců. Nebyl ani vojvodou, ani Plamenacem, ani velitelem, ale úplně obyčejným [chaufferem automobilové trať Cetyň-Koter na Černé Hoře a konečně se zjišťovalo, že vůbec není ani Černohorcem, nýbrž plnokrevným Čechem. Z toho lze viděti, jak zaslepenou a šílenou je měšťácká třída opojená přemrštěným vlastenectvím.

Naše i jižní ovoce v kompotové úpravě. Stručné i praktické návody k přípravě všeho druhu kompotů pro zdravé i nemocné. K užítku českých hospodyněk sestavila Milada Benešová. V Praze, Ústřední zemědělské knihkupectví (A. Neubert). V barvotiskové obálce s kresbou akadem. malíře J. Kočího za 80 hal. Již několik cenných knížek vykazuje česká literatura o zpracování a zavařování ovoce. Nicméně však knížka M. Benešové přináší něco zcela nového t. j. úpravu všeho druhu ovoce „na rychlo“ ve znamenitě chutnající kompoty, jež při každé příležitosti jsou vítanou pochoutkou pro dospělé i drobotinu. Všechno ovoce, jak je nám to které období roční podává, dá se levně a při tom chutně na kompoty zpracovávati a autorka, známa již ze dřívějších svých publikací kuchařských, vybrala z dobrých předpisů ovocných ty nejlepší. Každá hospodynka, i ta, která nemá velkých zkušeností, najde v knížce této, jež vyšla jako sv. 3. oblíbené „Knihovny českých hospodyněk a dívek“, náležité poučení. Ovocné období jest v plném proudu; přečtete si tuto knížku, kterou možno s dobrým svědomím každému vřele doporučiti a upravujte ovoce na kompoty k utužení svého zdraví!

Jako na zavalanou přišla všem hospodynkám, chtějícím připravit šálek chutné, dobré a laciné kávy, Franckova žitná káva „Perlovka“. — Dobrá pověst Franckovy „Perlovky“ spočívá v její kořenité, příjemné a výborné chuti, jež se podobá chuti kávy zrnkové; tyto důležité vlastnosti vyniknou již při první zkoušce. — „Perlovku“ lze koupiti v balíčcích a neračte ji proto zaměňovati nebo stotožňovati s různými druhy obilnými, jež se prodávají volně na váhu.

Literatura.

Moravsko-Slezské Revue vyšel právě dvojsešit 9-10., jímž je ukončen ročník VIII. Z pestrého obsahu některé vyjímáme: U: Veliká doba — malí lidé, M. S. T.: Za Čeňkem Ostravským, August Strindberg: Styk s Björsonem, Adolf Veselý: České malířství a smysl uměleckého díla, Fr. Tučný: Útek od sebe, Josef Blaha: Dvě, a j. Nový ročník IX. zahájen bude v měsíci říjnu, kdy vyjde i. číslo.

Berní osvobození, úlevy a slevy při dani domovní jest velice důležitý spis pro majitele domů, podnikatele stavby, stavitele a každého, kdo stavěti nebo přestavovati míní, jakož i obce a samosprávné úřadnictvo. Spis opatřen veškerými potřebnými vzorci a žádostmi a pojednává o novém, důležitém zákoně ze dne 28. prosince 1911, který má platnost pro veškeré země v naší říši. Seepsal okresní tajemník J. Svoboda. Cena K 1.50. Vyšlo nákladem Vyd. družstva „Moravsko-Slezské Revue“ v Mor. Ostravě.

České houby jedlé i jedovaté, jich poznávání, sbírání a úprava v kuchyni. Napsal J. K. Tábořský. V Praze Ústřední zemědělské knihkupectví (A. Neubert), Hybernská ul. 20. Knihka tato vznikla z úmyslu přičiněti k rozšíření znalosti našich českých hub, těchto přírodních pokladů, jež dosud namnoze zůstávají nezužitko-

Ku zhotovení veškerých tiskopisů: jako plakátů, letáků, pozvání, vstupenek doporučujeme knihtiskárnu Karla Birguse v Přívoze.

Separatistický dřevodělník, inteligent. Ostravským dřevodělníkem známý separatistický potřeštěnec Košárek, který po pověstném dobrodruhu Kučerovi převzal dědictví poškozování naší organizace dřevodělníků v Mor. Ostravě, často ohání se svou inteligencí. Jak ta intelligence jeho je děravá, to vidět z jednání při honbě za členy do separatní organizace. Onehdy získal soudruh Pabián člena pro naši organizaci a na tohoto se K. vrhl a ze své separatistické agitací mluvnice vybíral to nejlepší a dle jeho zdání nejpůsobivější slova. Dotyčnému pravil, proč vstupoval do té zlodějské organizace, ve které jsou jen Němci a Poláci. Centrální organizace okrádají prý dělníky, a tak to šlo dále. Nevíme, zdali to je již vrchol jeho noblessy, neb snad může ještě výše? — Dělníci, kteří s ním svého času v jedné partě pracovali, mohli by jemu říci: „Kdo v té peci sedá, jiného tam hledá“. Terkrát po skončení práce shrábnul celý přebytek výdělků sám do své kapsy. Bylo by záhodno, by dělníci teď s ním pracující, si tu jeho praxi v rozdělování výdělků zapamatovali a až přijde k počítání, při skončení práce, dali si na něho pozor. — Dělníci polští měli by si také dobře všimnout výroků takových nacionálních separatistických agitátorů. Když polského dělníka do jejich organizace chytají, pěkně mu zpívají. Když je ale, jak tací tříštili mezinárodní dělnické solidarity to zaslouží, odbude, to pak takého polského dělníka zasypou spoustou ušlechtilých názvů, které nechcem ani opakovat, které však polští soudruzi ze styků se separatisty dobře znají. A takový K., který na jedné straně snaží se získat do separ. org. Poláky, dovolí si říci o organizaci, v níž soustředění jsou dělníci všech národností v Rakousku, že je to organizace zlodějská, ve které jsou jen Němci a Poláci. Dělníci polští měli by dáti takovým separatistickým nevzdělcům patřičnou odpověď, až k nim zase přijdou na námluvy. Čím více naši soudruzi jsou slušnější vůči nim, tím títo jsou drzejší.

Za snížené ceny lze obdržeti v administraci „Svornosti“ lístky na všechny koupele pro „Lázně Žofinka“ v Mor. Ostravě a sice:

- Parní koupel za 80 hal.
- Vanová koupel I. tř. 80 hal.
- Vanová koupel II. tř. 55 hal.
- Sprchy s plovárnou 50 hal.

Veškeré ostatní medicínské koupele s 25% slevou na původních cenách. Při velkém nedostatku možností použit v Mor. Ostravě volné říční koupele přijde tato výhoda zajisté každému vhod.

Slezsko.

Rozšíření železáren ve Fryštátě ve Slezsku. Ocelárny a válcovny fryštátské budou rozšířeny. Se stavbou druhé martinské pece a druhého pořadí valců bylo právě započato. Současně postaveno bude také 6 dělnických domků při železárnách.

Odvolání ve Slezsku zahájí se v obvodu 1. doplňovacího velitelství za město Opavu 12. a 13. srpna, v pol. okresu opavském za venkov opavský 14., 16., 17. a 19. srpna, ve Vítkově 20. a 21., v Odrách 22. srpna, dále v Bílovci 24., 26. a 27. a v Klimkovicích 28., 29. a 30. srpna. V Benešově koná se odvod 30. srpna a 2. září, v Krnově 9. a 10. září. V tomto obvodu končí úřadování odvodní komise 1. října v Javorníku. V obvodu doplňovacího velitelství č. 100 v Těšíně budou úřadovati dvě odbvodní komise, a koná se odvod za Frýdek venkov 25., 26., 27., 28. a 30. září, za město Frýdek 1. října a

za okres Polská Ostrava 2., 3., 4. a 5. října. V Jablunkově je odvod 5., 6., 7., 9. a 10. září, v Těšíně 11., 12., 13., 14., 16. a 17. září, ve Fryštátě 18., 19., 20., 21., 23., 24. a 25. září a v Bohumíně 26., 27., a 28. září. Úřadování začíná vždy v 8 hodin ráno.

Pol. Ostrava. Mnoho nepříjemností, zla a pohoršení natropí mnozí lidé svým sousedům tím, že jejich způsob života a společenské chování naprosto neodpovídá ani těm nejskrovnějším požadavkům společenským. Zvláště mezi dělnictvem, které má dosti trampot ze svého denního života vyplívajících, neměl by se ještě tím způsobem život ztrpčovat. Takového souseda máme na Františkově, který nám nenadělá žádných radostí, za to ale mnoho nepříjemností. Tento rozmlilý náš soused Josef Slíva dovede na naši organizaci nadávat, ač by ji v první řadě potřeboval, aby se z něj stal řádnější člověk. Pak jistě by se styděl, běhat za dětmi po kolonii, když je v podnapilém stavu. Také by neběžel hned na policii udávat sousedy, když máhodou vzele k němu cizí kura. Byl-li by řádným soc. demokratem, byl by také řádným dělníkem a věděl by, že i své děti musí vychovávat na řádné lidi, aby on i ostatní lidé měli z nich radost. Těšilo by nás, kdyby si toto vzal k srdci.

Jubilejní slavnost v Orlové. Spojené organizace v „Dělnickém domě“ v Orlové uspořádají dne 15. srpna t. r. velkou jubilejní slavnost s programem následujícím: Shromáždění účastníků org. u Dělnického Domu v Orlové o 2 hod. odpo. Odtud potáhne se v demonstračním průvodu s prapory a standardy přes Orlovou do Olšovice, kde odbývati se bude tábor lidu, na němž promluví pozvaní poslanci. Na to konati se bude lidová slavnost s bohatým zábavným programem. Za soumraku zpáteční průvod do Děln. Domu, kdež uspořádán bude přátelský večírek. V případě nehody konati se bude slavnost ve všech místnostech Děln. Domu. Tato slavnost má býti slavností celého revíru. Proto je nutno, aby organizace z karvinského revíru co nejčasněji se k slavnosti dostavili. Poněvadž každá organizace obdrží na svou standardu pamětní stuhy, jest proto nutno, aby svou účast předem oznámila. Slavnostní komitét obstará ohlášení všech průvodů organizací, proto je zapotřebí, aby tyto nejdříve do 7. srpna buď u slav. komitétu, neb u sekretariátu v Orlové oznámili směr jejich průvodů.

Slavnostní komitét.

Staré Město u Frýdku. Náš III. sbor, kterým byl soc. dem. dobyt, stal se trnem v oku několika propadlým kandidátům ve všech třech sborech, kteří by rádi byli zvoleni. Jsou to asi čtyři 0, co podaly rekurs dne 23. července t. r. skrz tři nicotné důvody. Zajisté, že zemská vláda vyřídí rekurs ve prospěch náš. Kdyby se však ještě jednou volilo ve III. sboru, přece zase zvítězíme, poněvadž voličové chápou, proč páni z černého tábora štvou proti zvoleným soc. demokratům. V čele mají německého nacionála Skazika, který se staví na všech stranách čistý jako lilie, ale my jeho černou duši známe. Bude-li Skazik napadat lidi nevinné bezdůvodně ve „Wochenblattu“, kteří se o něj nestarají, pak budeme nuceni podržet mu zrcadlo před obličejem delší dobu, by tam viděl jména dělníků, kteří jsou zaměstnáni na Ostravsku, které Skazik přivedl do pokuty peněžité a kteří byli trestáni žalářem k vůli nepatrné urážce p. Skazika, ačkoliv příčinu k urážce zavdal p. Skazik vždy sám; Skazik je veliký „SSSteiger“ a moralista, v čemž se mu žádný nevyrovná — tak myslí sám o sobě. Pokud se týče

vychloubání p. Skazika v jeho poctivosti ve vykonávání služby, radili bychom mu, aby ve samochvále uštal, jelikož staré přísloví dí, že samochvála smrdí. Konečně tomuto podařenému občanu sdělujeme, že máme o jeho různé „činnosti“ materiálu po ruce dost a že nás ani jeho lajbžurnál „Wochenblatt“ od vytknutého cíle neodvrátí.

Valašsko.

Vsetín. Panu Jos. Gregorovi, primaři vsatské nemocnice a sl. dr. Růžence Ličkové, lékařce vzdáváme za ošetřování a vyléčení našeho syna pročitěný dík.

Manželé Kostkovi z hutí.

Dětská slavnost konati se bude co nejdříve. Děti doma již počítají: ještě jednu neděli, ještě tolikrát se vyspím, a už to bude. Zkoušky jsou četně navštěvovány, 150 dětí přichází v pondělí a ve čtvrtek odpoledne, aby se připravily ku slavnosti. Též na darech se hodně schází, a máme za to, že nebude nikoho, kdo kalil by radost naší drobotiny.

V „Záduze“ se v neděli po výletě „Orlí“ paklovali a to tak pořádně, že až sklenice lítaly a mramorové desky se rozbíjely! Inu křesťanská láska v praxi! Pátorská výchova se uplatňuje a nás velmi těší ta jejich „láska“.

Panu živnostenskému inspektorovi v Přerově. Tážeme se Vás, zda jest Vám známo, jaké ochranné a zdravotní opatření stává ve vsetínských továrnách. Jsou Vám známy všechny ty úrazy a nehody, které přiházejí se zde do roka? Znáte příčinu těchto úrazů? Proč vždy správám továren oznámen jest Váš příchod i týden napřed? A proč teprve tehdy se čistí, opravuje atd. Ci dělnictvo je pouhou hříčkou v rukou zaměstnavatele? K čemu máme zde zákony? K čemu živnostenské inspektoráty? Žádáme o zjednání nápravy v zájmu dělníků.

Ústřední organizace.

P. Hemelíkovi sděluje ona oddaná duše, o které psal v „Hlasu Lidu“, že s člověkem jeho druhu „nevolno“ mluvit ať přemoučením či slovem. Jest známo přece o vás, že nikdy jste sociálním demokratem nebyl a také té důvěry dnes mnoho nemáte, když vás ani na schůze nechťejí. J. Ž.

Johanová. Náš první výlet! V neděli 28. července konal se první socialistický výlet v naší obci. Samo nebe nám přálo, neb počasí bylo krásné. Soudruzi vsetínští vykonali svou milou povinnost a počtem 50 nás v naší další činnosti přišli posilnit. Po průvodu rozpředla se nenučená, nikým nekalená zábava na výletišti, které jest velmi pěkné a slyšeli jsme od vsetíňáků: „Kdyby také místo bylo u nás.“ Bavili jsme se opravdu jako socialistická rodina. Všem, kdož o zdar výletu se přičinili, vzdáváme soudružský dík. Výbor.

Halenkov. Ten náš pan farář — jest takový, jako sta jiných. Nemáme mu nic za zlé, ale lépe by udělal, kdyby si více hleděl kostela a „panny“ kuchařky. Pokrokáře a socialisty ať nechá na pokoji, neb může se pak státi, že rozprchnou se ovečky a z čeho by pak stříhal vlnu! Dušičko, polepšete se!

Doporučujeme našim rodinám
KOLÍNSKOU CÍKORKU

Soudruzi! Bude-li každý konati svou agitační povinnost, může „Svornost“ v krátkém čase dosáhnouti dvojnásobného nákladu